

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 452

гр. Варна, 28.03.2024 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в закрито заседание на двадесет и осми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Деница Добрева

като разгледа докладваното от Деница Добрева Търговско дело № 20243100900113 по описа за 2024 година

за да се произнесе, съдът съобрази следното:

Производството по делото е образувано по искова молба от Д. Н. С. от **** срещу „Енергоснабдяване“ ЕООД, ЕИК 127531389, със седалище ***, „Топлоснабдяване“ АД, ЕИК 127518677, със седалище *** и Д. С. Д., ЕГН ***** от ***, с която е предявен частичен иск с правно основание чл. 155, ал. 2 от ЗЗД.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил общо отговор вх.№ 811/08.02.2024г. по описа на ОС-*** от ответниците, чрез адв. З. от ШАК.

С изтичане на срока за отговор по чл. 131, ал.1 от ГПК размяна на книжа е приключила.

Ищецът е депозирал по собствена преценка становище по отговора на исковата молба.

По предварителните въпроси:

Въпреки, че двама от ответниците са търговски дружества-кредитополучател и солидарен длъжник по договор за кредит, обезпечен с ипотека върху собствен на ищеца имот, договорът няма характер на търговска сделка за ищеца. Приложими към спорното правоотношение са общите правила на ЗЗД относно изпълнението от трето лице на чужд дълг при наличието на правен интерес от това. Ето защо, не може да се приеме, че между страните е налице търговско правоотношение, а оттук и че спорът им следва да се разгледа по реда на търговските спорове. Искът следва да се разгледа по общия исков ред.

Дължимата държавна такса е авансова внесена.

Варненски окръжен съд е родово компетентен да разгледа спора с оглед цената на иска, а местната компетентност е определена от горестоящия съд при условията на чл.23, ал. 3 от ГПК.

По допустимостта на иска и възражението за прихващане:

Легитимацията на страните съответства на твърденията на ищеца – ипотекарен гарант за претърпяно принудително изпълнение върху ипотекерирано в полза на чужд кредитор имущество.

В практиката се приема, че ипотекарният кредитор не може да се ползва от издадения в полза на удовлетворения взыскател изпълнителен лист, поради което същият може да реализира регресните си право само ако се снабдил със самостоятелно изпълнително основание (Решение № 71/24.07.2019г. по гр.д. № 2576/2018г. на ВКС, ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 496 от 06.10.2009 г. по ч.т.д. № 442/2009 г., Т. К., I Т. О. НА ВКС).

В срока за отговор ответникът „Енергоснабдяване“ ООД предявил евентуално възражение за прихващане със следните вземания, възникнали по силата на договор за паричен заем 18.04.2011г., сключен между този ответник и праводателя на ищеца, а именно – главница в размер на 40 000 лева, възнаградителна лихва за периода от 21.04.2011г. до 07.12.2023г. в размер на 60 600 лева, неустойка по чл.4, ал. 3 от договора.

Приемането на възражението за прихващане с вземания за неустойка следва да се отложи до надлежната индивидуализация на вземането за неустойка. В останалата част вземанията са достатъчно индивидуализирани.

Прихващането с вземане на един от солидарните длъжници(при установяване основание за солидарна отговорност), тъй като замества изпълнението и ползва всички солидарни длъжници, би имало прекратително действие спрямо всички длъжници- арг. от чл. 123, ал. 1, изр. 2 от ЗЗД.

По доказателствата:

Представените от ищеца с исковата молба и становище по отговор вх. №962/16.02.2024г., и от ответниците с отговора писмени доказателства съдът намира за допустими и относими към повдигнатия за съдебно разрешаване спор между страните, с оглед на което същите следва да бъдат допуснати, като събирането им следва да се извърши в първото по делото открито съдебно заседание.

Съгласно изрично направеното от ищеца искане, на ответника „Енергоснабдяване“ ООД следва да се укаже да представи в оригинали договора за паричен заем 18.04.2011г. и представените два броя платежни нареждания, с предупреждение за последиците по чл. 183 от ГПК при неизпълнение. С оглед предприетото оспорване по отношение истинността на документа- договор за заем, следва да се открие производство по чл. 193, ал. 1 от ГПК за установяване истинността на документа, ако ответникът заяви, че ще се ползва от него- чл. 193, ал. 2 от ГПК. На ищеца следва да се укаже необходимостта на конкретизира оспорването на автентичността на представените с отговора два броя платежни нареждания.

В производството по оспорване истинността на документа правоприемникът на страната по договора има положението на трето лице, тъй като оспореният документ е подписан не от него, а от праводателя и в този смисъл документът, като изявление, следва да се отграничава от неговите материално-правни последици, т.е. от сделката, обективизирана в него, ето защо тежестта за доказване на истинността е върху страната, представила документа- чл. 193, ал. 3 ГПК, така Решение № 202/24.07.2001 г., по гр.д. № 583/2000 г., на I г.о.; Решение № 991/12.01.2010 г., по гр.д. №

1987/2008 г., на IV г.о.

На страните следва да се укаже и необходимостта от представяне на списък на разноските, на осн. чл. 80 от ГПК.

За събиране на становище на страните и допуснатите доказателства по делото следва да бъде насрочено в открито съдебно заседание, когато да бъде изслушан и окончателен устен доклад на съдията.

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ допустим осъдителен ЧАСТИЧЕН иск на Д. Н. С. от **** срещу „Енергоснабдяване“ ЕООД, ЕИК 127531389, със седалище ***, „Топлоснабдяване“ АД, ЕИК 127518677, със седалище *** и Д. С. Д., ЕГН ***** от *** за сумата от 100 000 лева от целия в размер на 232 498,84 лева, представляваща общия размер на погасен по реда на принудителното изпълнение дълг на ответниците по договор за оборотни средства овърдрафт № 324-131/06.04.2011г., обезпечен с договорна ипотека, обективирана в НА № *, томII, рег.№ ****, дело № ***/07.04.2011г. в полза на „МКБ Юнионбанк“ АД, на осн.чл. 155, ал. 2 от ЗЗД, ведно със законната лихва считано от датата на исковата молба до окончателното удовлетворяване на задължението.

ПРИЕМА ЗА РАГЛЕЖДАНЕ предявено от „Енергоснабдяване“ ООД евентуално процесуално възражение за прихващане с вземане за сумата от 40 000 лева, представляваща главница по договор за паричен заем 18.04.2011г., сключен между този ответник и праводателя на ищеца и сумата от 60 600 лева, представляваща възнаградителна лихва за периода от 21.04.2011г. до 07.12.2023г.

ОТЛАГА произнасянето по приемането на предявеното с отговора на исковата молба възражение за прихващане на ответника „Енергоснабдяване“ ООД с вземане за неустойка по чл.4, ал. 3 от договор за паричен заем 18.04.2011г.

УКАЗВА на ответника „Енергоснабдяване“ ООД, **в седмичен срок от съобщението**, на осн. чл 101,ал. 1 от ГПК да индивидуализира вземането за неустойка по чл.4, ал. 3 от договор за паричен заем 18.04.2011г., като посочи точното неизпълнение, което е обезпечено с неустойката (забавено, неточно, пълно неизпълнение). Ако се търси неустойка забавено изпълнение, да индивидуализира с начална и крайна дата периода, за който я претендира.

При неизпълнение, съдът ще постанови отказ да приеме за съвместно разглеждане възражението за прихващане в частта относно неустойката, на осн. чл. 101,ал. 3 от ГПК.

НАСРОЧВА производството по делото за разглеждане в открито съдебно заседание на **20.05.2024г. от 10,30 часа**, за която дата и час да се призоват страните.

ПОСТАНОВЯВА разглеждане са спора по общия исков ред - част II ГПК „Общ исков процес”.

ИЗГОТВЯ следния ПРОЕКТ за ДОКЛАД по делото на осн. чл.140,ал.3, във вр. с чл.146, ал.1 ГПК :

По твърденията на страните (чл. 146, ал. 1, т. 1 ГПК) и кои от тях се признават или са безспорни и не се нуждаят от доказване (чл. 146, ал. 1, т. 3 и 4 ГПК):

Безспорни са фактите: че ищецът е наследник по закон на Дияна Янева С.а, б.ж. на ****, починала на 07.03.2013г. и приел по опис наследството, оставено му след наследодателя с решение № 20177735/28.08.2021г. по гр.д. № 11847/2021г. по описа на СРС; наследодателят на ищеца е учредила договорна ипотека , обективизирана в НА № 7, томII, рег.№ 2318, дело № 172/07.04.2011г. върху недвижим имот с идентификатор 68134,104.20.6.6 по КKKP на гр.София за обезпечаване задълженията на ответниците по договор за оборотни средства овърдрафт № 324-131/06.04.2011г.; че частен правоприемник на обезпечения кредитора се е снабдил с изпълнително основание срещу ответниците- солидарни по отношение на него длъжници; погасяване на вземанията на вискателя до размер на сумата от 232 498,84 лева чрез насочване на изпълнението върху собствения на ищеца недвижим имот, обременен с ипотека.

Спорни са въпросите: относно вида на отговорността (солидарна или разделна) на втория и третия ответник по отношение на суброгиралия се в правата на удовлетворения вискател ипотекарен гарант; наличие на действително заемно правоотношение между наследодателя на ищеца и ответника “Енергоснабдяване” ООД, действителното предаване на сумата; наличие на материалноправните предпоставки за пороци ефект компенсационното изявление.

По твърденията за спорните факти:

Ищецът счита, че като претърпял принудително изпълнение ипотекарен гарант, е встъпил във всички права на удовлетворения вискател, включително и по отношение на възможността да иска изпълнение при условията на пасивна солидарност от всяко от задължилите се по договора за кредит лица.

Ответниците оспорват основанието за солидарно им задължаване спрямо суброгиралия се ипотекарен гарант, като считат, че правното положение на ищеца е различно от това на кредитора по материалното правоотношение, за удовлетворяване на вземанията по което ищецът е претърпял принудително изпълнение. Възразяват, че тъй като самият ищец има качеството на солидарен длъжник по материалното правоотношение (договора за кредит), последният не се ползва с регресни права по отношение на собствената си припадащата се част от дълга от 1/3.

По отношение възражението за прихващане:

Поддържа се, че между ответника „Енергоснабдяване“ ООД и ищеца като правоприемник на Д.С..а е възникнало валидно облигационно отношение по договор за заем. По силата на договора на заемателя е предоставена сумата от 40 000 лева със задължение за връщане до 26.03.2012г. на 6 вноски. Сумата е преведена на заемополучателя с два броя платежни нареждания от 19 и 20 април. Страните са уговорили възнаграждение за ползвания паричен ресурс в размер на 1% месечно върху отпуснатата главница. Уговорена и неустойка за

„нарушаване срока връщане на заема“ в размер на 20% от заетата сума.

Ищецът оспорва възникването на заемно правоотношение. Оспорва автентичността на подписа на Д.С..а по договора. Оспорва на предаването на заемната сума. В тази връзка привежда аргументи, че вземанията не са отразени в публикуваните финансови отчети на „Енергоснабдяване“ ООД за 2014-2016г. Счита, че между предявеното с исковата молба и с компенсационното изявление вземания не е налице насрещност, тъй като титуляр на задължението по договора за заем е Д.С..а. Оспорва се ищецът, като наследник по закон на заемополучателя, да е отговорен за задълженията, като счита, че отговорността му се изчерпва до стойността на приетото по опис имущество.

Евентуално се позовава, че вземанията по договора за заем са погасени по давност. Прихващане не е могло да се извърши и преди погасяването на активното вземане по давност (чл. 103, ал. 2 от ЗЗД), тъй като към най-късната дата, на която активното вземане по договора за заем е било погасено по давност -26.03.2017г., пасивното вземане не е било възникнало. Същото е възникнало едва на 12.10.2021г. с изготвеното разпределение на ЧСИ.

По квалификацията на предявените иск и възражение за прихващане:

Наведените от ищеца фактически обстоятелства обуславят квалификацията на паричната претенция като суброгационен иск на заинтересовано лице, претърпяло принудително изпълнение за чужд дълг и встъпване в правата на удовлетворения кредитор- чл. 74 и чл. 155 ал. 2 ЗЗД.

Вземанията, с които ответникът „Енергоснабдяване“ ООД претендира да се извърши компенсация произтичат от възмезден договор за заем за послужване, поради което претенциите за връщане на сумата, ведно с възнаградителна лихва и неустойка следва да се квалифицират съответно по чл. 240, ал. 1, ал. 2 и чл.92 от ЗЗД.

Възраженията на ищеца касаят наличие на предпоставките по чл. 103, ал.1 и ал.2 от ЗЗ за извършване на съдебна компенсация, за погасяване по давност на активното вземане (чл.110 и сл. от ЗЗД), както и размера на отговорността на приелия по опис наследник за дълг на неговия наследодател (чл. 60 и чл. 61 от ЗН).

На основание чл.146, ал.1, т.5 от ГПК съдът указва на ищеца, че носи доказателствената тежест да докаже твърденията си, че е ипотекарен гарант за задължение на ответниците по договор за банков кредит, както и че обезпечението е реализирано, т.е извършена е публична продажба на ипотекираният имот – негова собственост за погасяване на обезпеченото задължение, размер на разпределената сума в полза на удовлетворения взыскател.

За тези факти страната е ангажирала доказателства.

На основание чл.146, ал.1, т.5 от ГПК съдът указва на ответниците, че носят доказателствената тежест да установят правоизключващото възражения- а именно, че ищецът, респективно неговия наследодател, има качеството поръчител за задълженията по договор за оборотни средства овърдрафт № 324-131/06.04.2011г. обезпечен с договорна ипотека,

обективирана в НА № 7, том II, рег.№ 2318, дело № 172/07.04.2011г.

УКАЗВА на ответниците, че не сочат доказателства за факта, за който им е разпределена доказателствена тежест, на осн.чл. 146, ал. 2 от ГПК.

На основание чл.146, ал.1, т.5 от ГПК съдът указва на ответника „Енергоснабдяване“ ООД, че носи доказателствената тежест да установи валидно облигационно правоотношение по договор за паричен заем 18.04.2011г., както и факта на действителното предоставяне на сумата в полза на заемополучателя, фактическия състав, от който възниква правото на неустойка/ след уточняване на претенцията/.

На основание чл.146, ал.1, т.5 от ГПК съдът указва на ищеца, че носи доказателствена тежест да установи възраженията си за погасяване на вземанията по договора за заем поради изтекла погасителна давност, както и стойността на прието по опис имущество до чиито размер отговоря за задълженията в наследството.

УКАЗВА на ищеца в срок до съдебно заседание да наведе твърдения за стойността към датата на откриване на наследството на прието по опис наследство до чиито размер отговоря за задълженията в наследството, както и че не сочи доказателства за този размер на осн.чл. 146, ал. 2 от ГПК.

ДОПУСКА СЪБИРАНЕТО като доказателства по делото **писмените документи**, приложени към исковата молба, отговора на исковата молба и становище вх.№ 962/16.02.2024г.

УКАЗВА на ответника „Енергоснабдяване“ ООД е седмичен срок от съобщението да посочи дали ще се ползва от оспорените документи - договор за паричен заем 18.04.2011г. и два броя разписки от 19.04.2011г. и и 20.04.2011г. за предаване на заемната сума, на осн. чл. 193, ал. 2 от ГПК.

В случай, че страната заяви, че ще се ползва, в същия седмичен срок да представи оспорените документи в оригинал по делото, като при неизпълнение, същите ще бъдат изключени от доказателствения материал по делото, на осн.чл.183 от ГПК.

УКАЗВА на „Енергоснабдяване“ ООД, че ако заяви, че ще се ползва от документа - носи доказателствена тежест да установи, че договор за паричен заем 18.04.2011г. е подписан от Диана Янева С.а, на осн. чл. 193, ал. 3, изпр. 2 от ГПК, както и че не сочи доказателства за този факт, на осн. чл. 146, ал. 2 от ГПК.

Относно разпределение на доказателствената тежест по оспорва автентичността на разписките съдът ще разпредели допълнително доказателствена тежест, след уточнение от ищеца.

УКАЗВА на ищеца в седмичен срок от съобщението с писмена молба да посочи изрично автентичността на чии подписи под разписки от 19.04.2011г. и и 20.04.2011г. оспорва, на осн. чл. 101, ал. 1 от ГПК.

При неизпълнение процесуалното действие по оспорване автентичността на документите ще се счита за неизвършено, на осн чл.101, ал. 3 от ГПК.

На основание чл. 7 ГПК допълнително указва на страните да представят справка и доказателства за направени разноски по чл. 80 от ГПК за конкретизиране на точен размер на претенциите им по признаване на

отделните разходи, като при пропускане на крайния срок (даване ход на устните състезания) правото на страните да искат изменение на определен от съда размер ще бъде преклудирано.

ПРЕДУПРЕЖДАВА страните, че на основание чл. 142 вр. чл. 377 ГПК неявяването на редовно призована страна не е пречка за разглеждане на делото и при отлагане съдът обявява и отразява в протокол дата за следващо заседание, за което страните и явилите се по делото други участници се считат призовани.

Да се призоват страните. Ищецът да се призове чрез ЕПЕП, а ответниците- на посочения съдебен адрес.

На ищеца да се връчи препис от отговора на искова молба, а на ответниците- препис от становище вх.№ 962/16.02.2024г

Определението не подлежи на обжалване.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____